

PRIHODNOST KMETIJSTVA V OČEH MLADIH

Duška Knežević Hočevar, ZRC SAZU

duska.knezevic@zrc-sazu.si

Zveza kmetič Slovenije, Lukovica 26. 3. 2026

NAMESTO UVODA: SafeHabitus

Projekt Obzorje Evropa:

**KREPITEV ZNANJA IN INOVACIJSKIH SISTEMOV NA PODROČJU
ZDRAVJA IN VARNOSTI NA KMETIJAH (2023-2026)**

5 FOKUSNIH SKUPIN (splet, januar in februar 2025)

17 (8 žensk in 9 moških)

10 evropskih držav (AT, IT, SI, IE, PT, VB, BE, EE, FR in PL)

Razprave o:

Stalno spreminjajočih se okoliščinah (T I.)

Generacijski obnovi (T II.)

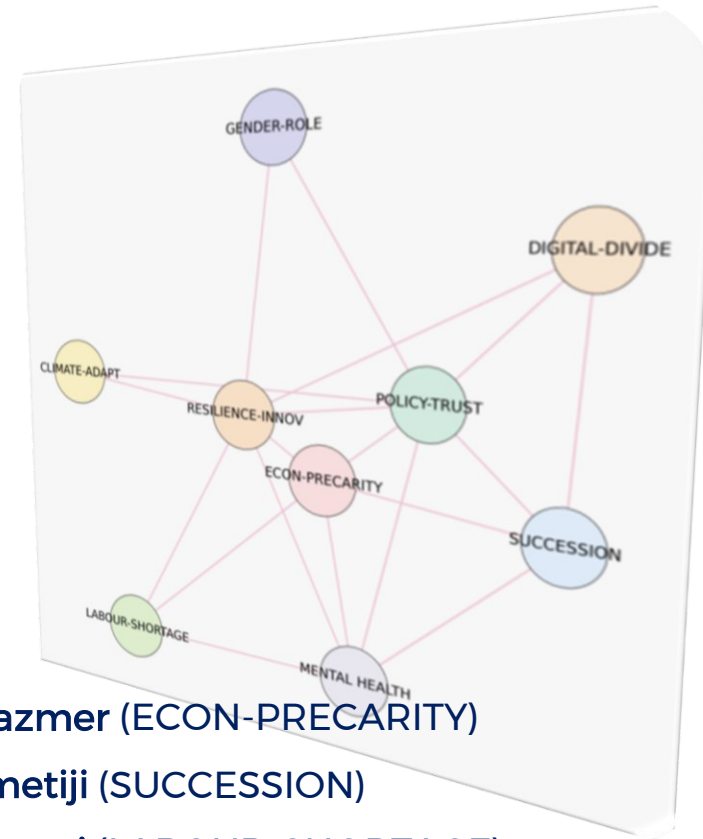
Delovnem okolju na kmetijah (T III.)

Nujnih politikah in ukrepih (T IV.)

**Safe
Habitus**

9 vsebin o spreminjajočih se kmetijskih okoliščinah (TEMA I: V1-V4)

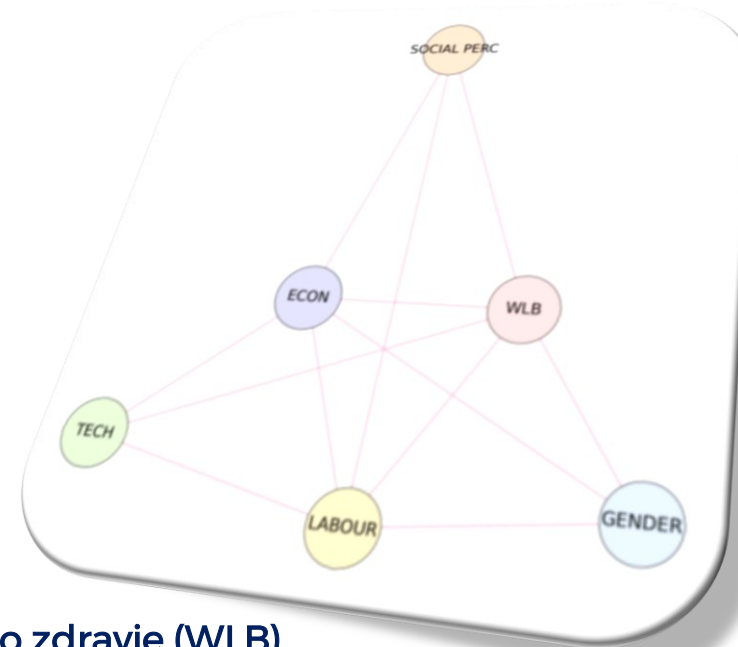
1. Strukturni izzivi in negotovost gospodarskih razmer (ECON-PRECARITY)
2. Prehod med generacijami in nasledstvo na kmetiji (SUCCESSION)
3. Pomanjkanje delovne sile in kriza njene vzdržnosti (LABOUR-SHORTAGE)
4. Podnebne spremembe in prilagajanje na okoljske spremembe (CLIMATE-ADAPT)
5. Digitalizacija in tehnološke razlike (DIGITAL-DIVIDE)
6. Razočaranje nad politiko in izguba zaupanja (POLICY-TRUST)
7. Duševno zdravje in usklajevanje dela in zasebnega življenja (MENTAL HEALTH)
8. Odpornost in inovativnost v času negotovosti (RESILIENCE-INNOV)
9. Spol in spreminjajoča se vloga žensk (GENDER-ROLE)

7 vsebin o generacijski obnovi (TEMA II: V5-V9)

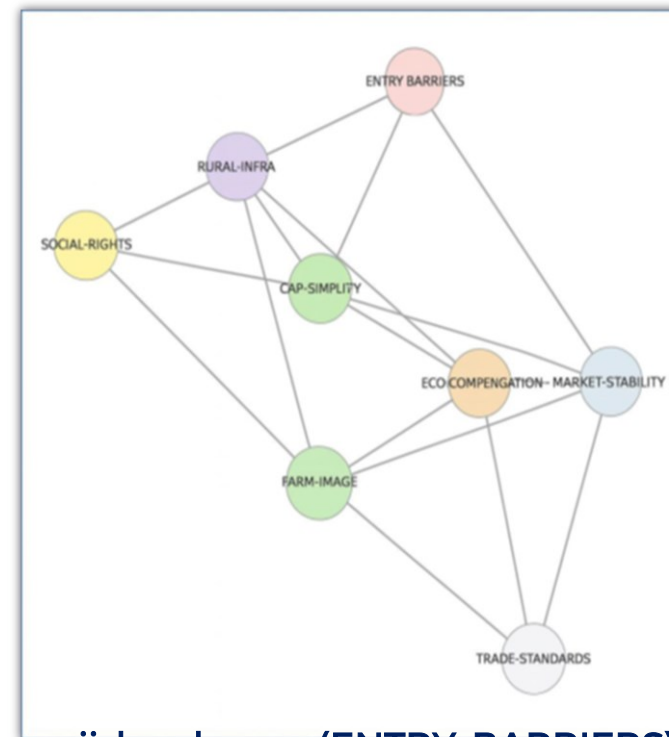
1. Napetost med tradicijo in inovativnostjo (TRAD-INNOV)
2. Strukturne neenakosti in omejevanje dostopa (STRUCT)
3. Čustveno delo in psihološka pripravljenost (EMOTIONS)
4. Družbena predstava o kmetijstvu (IMAGINARY)
5. Negotovost prihodnosti (UNCERTAINTY)
6. Razkorak med formalnim učenjem in praktičnim znanjem (LEARNING)
7. Želeni modeli kmetije prihodnosti (ASPIRATIONS)

6 vsebin o pogojih dela (TEMA III: V10-V12)

1. Usklajevanje dela in družine ter duševno zdravje (WLB)
2. Spol, družinska dinamika in nevidno delo (GENDER)
3. Tehnološka modernizacija in njena protislovja (TECH)
4. Pomanjkanje dela in kriza nasledstva (LABOUR)
5. Družbena zaznava, birokracija in moralni pritisk (SOCIAL PERC)
6. Gospodarska ranljivost in negotovost (ECON)

8 vsebin o nujnih politikah in ukrepih (TEMA IV: V13-V16)

1. Strukturne in denarne ovire za vstop na trg ter generacijsko obnovo (ENTRY-BARRIERS)
2. Negotovi trgi in potreba po gospodarski stabilnosti (MARKET-STABILITY)
3. Jasnejša, preprostejša in bolj ciljno usmerjena SKP (CAP-SIMPLIFY)
4. Družbena infrastruktura, usklajevanje dela in družine ter podporne storitve (CAP SOCIAL-RIGHTS)
5. Ekološka frustracija in premajhna nadomestila (ECO-COMPENSATION)
6. Teritorialna kohezija in podeželska infrastruktura (RURAL-INFRA)
7. Kulturna prepoznavnost in javno mnenje o kmetovanju (FARM-IMAGE)
8. Trgovina & standardi: kritika MERCOSUR in 'Evropska kvaliteta hrane' (TRADE-STANDARDS)

Namesto zaključka: Kakšno je novo sporočilo?

Posebna kombinacija povezanih skupnih vsebin (I-IV)

1. Strukturna neenakost in ovire vstopa
2. Gospodarska negotovost in ranljivost trga
3. Delovna sila, usklajevanje dela in življenja ter socialna varnost
4. Napetost med tradicijo in inovacijo
5. Odgovorno ravnanje z okoljem proti ekonomski upravičenosti
6. Kulturno priznanje in javno mnenje
7. Teritorialna kohezija in podeželska infrastruktura
8. Vizija: nova družbena pogodba za kmetovanje

Vse skupne vsebine je nujno obravnavati hkrati, da bo vsaka posebej učinkovita.

.....

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!

.....

Predstavitev je bila pripravljena v okviru mednarodnega projekta SafeHabitus (program Obzorje Evropa) in raziskovalnega programa Raziskave o duševnih stiskah in dobrem počutju (ARIS, P5-0439).